

*Załącznik do Uchwały
Nr IV/17/2019*

*Rady Gminy Wielka
Nieszawka
z dnia 29.01.2019 r.*

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ
na 2019 rok**

WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień określa zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. z późniejszymi zmianami. Zgodnie z treścią tej ustawy zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności tworzenie warunków sprzyjających zaspokajanie potrzeb, pozwalając na powstrzymanie się od spożywania alkoholu, organizowanie działalności profilaktycznej, wychowawczej i informacyjnej, ograniczanie dostępności do alkoholu, leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu, zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwania.

Gminny Program określa równocześnie zadania własne gminy w obszarze profilaktyki narkomanii zapisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Negatywnym skutkiem nadużywania alkoholu, narkotyków jest zjawisko przemocy.

Gmina Wielka Nieszawka realizuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 - 2020 przyjęty Uchwałą Rady Gminy Wielka Nieszawka Nr XXV/131/2017 z dnia 25.01.2017 roku.

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, zakłada 3 – letni Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Wielka Nieszawka na lata 2018 - 2020 przyjęty Uchwałą Rady Gminy Wielka Nieszawka Nr XXXVII/187/2018 z dnia 31 stycznia 2018 roku.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień zgodny jest z założeniami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020, określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016r; poz. 1492.

Podmiotami wyznaczonymi przez ustawodawcę do realizacji zadań w przedmiotowym zakresie są organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego. Zadania samorządów gminnych ujmowane są w formie gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, które określają lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z nadużywania alkoholu.

Do zadań tych zgodnie z art. 4¹ ustawy należy w szczególności:

- 1)zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2)udzielanie rodzinom, w których występuje problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3)prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- 4)współdziałanie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5)wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Program uwzględnia także zadania własne gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii, określone w Ustawie z dnia 29 lipca 2015 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj.

Dz.U. z 2018r. poz. 1030 z późn. zm.). Zadania te wykonuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej a w szczególności:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży;
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5. Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na rok 2019 uwzględnione zostały wskazówki wynikające z *Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych* Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Finansową podstawę realizacji programu stanowią dochody gminy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Gminie Wielka Nieszawka może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów uzależnień po uzyskaniu pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W zależności od charakteru zgłaszanych zmian wymagane są także opinie lub uchwały Rady Gminy Wielka Nieszawka.

Rozdział I

Cele Programu

1. Ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, środków odurzających czy substancji psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców.
2. Przeciwdziałanie problemom uzależnień występującym na terenie gminy poprzez prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.
3. Zwiększenie świadomości społecznej oraz promowanie zdrowego stylu życia bez alkoholu, narkotyków, dopalaczy, przemocy i innych.

Rozdział II

Zadania do realizacji

1. **Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniami.**
 - 1) Prowadzenie rozmów motywujących z osobami uzależnionymi do dobrowolnego podjęcia terapii.
 - 2) Realizacja podstawowej oferty terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji i środków w m.in. Gminnym Punkcie Konsultacyjnym w GCK w Małej Nieszawce ul. Leśna 1, oraz Wojewódzkim Ośrodku Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Toruniu
 - 3) Realizacja zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych, współuzależnionych przez specjalistów w zakresie pomocy rodzinom dotkniętym problemem uzależnienia.
 - 4) Ponoszenie kosztów dotyczących sporządzanych przez biegłego psychiatrę i psychologa opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
 - 5) Pokrywanie kosztów sądowych związanych z kierowaniem wniosków do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego w placówce ambulatoryjnej lub oddziale stacjonarnym.
 - 6) Współpraca z grupami abstynenckimi, ośrodkami leczenia odwykowego, klubami abstynenckimi w zakresie wspierania, współfinansowania działań na rzecz środowisk trzeźwiejących (np. organizacja imprez, festynów, rajdów itp.) lub podnoszenia kwalifikacji osób pracujących w tych ośrodkach i klubach.

2. **Udzielanie rodzinom, dzieciom, młodzieży dotkniętym patologiami, w których występują problemy uzależnień, pomocy: opiekuńczo-wychowawczej, społecznej, psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.**
 - 1) Finansowanie działań w formie zajęć i warsztatów dla dzieci w Szkole Podstawowej w Małej Nieszawce oraz Szkole Podstawowej w Cierpicach, projektów socjalnych realizowanych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wielkiej Nieszawce na rzecz rodziny lub osób dotkniętych uzależnieniami bądź przemocą w rodzinie. Tematyka zajęć dotyczyć będzie m.in. budowania właściwych relacji w rodzinie, szkodliwości spożywania napojów alkoholowych, substancji psychoaktywnych oraz miejsc, w których możliwe jest poszukiwanie pomocy w sytuacjach konfliktów rodzinnych, pomocy w odrabianiu zajęć domowych. Dopuszcza się prowadzenie zajęć w kołach zainteresowań
 - 2) Organizacja na terenie Gminy świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci oraz członków rodzin dotkniętych uzależnieniem, doświadczających przemocy, borykających się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi prowadzonych przez specjalistów.
 - 3) Doposażenie świetlic szkolnych w niezbędny sprzęt oraz pomoce niezbędne doprowadzenia zajęć profilaktycznych.
 - 4) Dofinansowanie wypoczynku letniego dzieci i młodzieży, podczas którego realizowane będą programy profilaktyczne.
 - 5) Zakup publikacji o tematyce profilaktycznej.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów spowodowanymi uzależnieniami od alkoholu, narkotyków, dopalaczy i innych, oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w szczególności skierowanej do dzieci, młodzieży i rodziców.

- 1) Współfinansowanie organizacji i realizacji lokalnych działań profilaktycznych na szczeblu gminnym, powiatowym oraz udział w ogólnopolskich kampaniach.
- 2) Finansowanie programów, przedstawień teatralnych, spektakli, koncertów.
- 3) Organizowanie alternatywnego spędzania czasu poprzez upowszechnianie sportu wśród dzieci i młodzieży – nauka pływania, kolarstwo i inne formy.
- 4) Współfinansowanie organizacji konkursów i imprez o charakterze sportowo-rekreacyjnym popularyzującym trzeźwy i zdrowy styl życia.
- 5) Szkolenia osób podnoszących kwalifikacje zawodowe w zakresie profilaktyki obejmującej problematykę uzależnień, przemocy itp. w szczególności dla pracowników szkół, ośrodka pomocy społecznej, świetlic szkolnych, policji, wychowawców.
- 6) Wspieranie inicjatyw młodzieży, stowarzyszeń oraz innych podmiotów propagujących zdrowy styl życia, trzeźwość i nie używanie innych środków uzależniających, przemocy, udzielanie im porad oraz dofinansowania do imprez, kampanii, konkursów, upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki poprzez zakup kalendarzy, broszur, publikacji, plakatów, informatorów.
- 7) Kontynuacja działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w Wielkiej Nieszawce z możliwością poszerzenia jego oferty o dyżury interwencyjne, poradnictwo, pomoc psychologiczną, terapeutyczną dla rodzin z problemem uzależnień i przemocy z terenu Gminy Wielka Nieszawka.
- 8) Współpraca z mediami w zakresie prezentacji zagadnień związanych z profilaktyką uzależnień.

4. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

- 1) Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
- 2) W przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy kierowanie wniosków do organów ścigania.

5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- 1) Współpraca i współfinansowanie organizacji pozarządowych, stowarzyszeń działających na rzecz dzieci, młodzieży, osób starszych w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym poprzez dotacje w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie w szczególności na: realizację działań profilaktycznych i opiekuńczo-wychowawczych, prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych, środowiskowych z elementami socjoterapii, realizację zadań dotyczących udzielenia pomocy ofiarom przemocy domowej, organizację wypoczynku z programem socjoterapeutycznym lub profilaktycznym (kolonie, półkolonie, ferie, obozy), udzielenie rodzinom z terenu Gminy Wielka Nieszawka, w których występują uzależnienia lub przemoc zabezpieczenia schronienia, pomocy

- psychospołecznej, prawnej, aktywizacja osób starszych i samotnych, organizacja dla dzieci i młodzieży imprez sportowo-rekreacyjnych popularyzujących trzeźwy i zdrowy styl życia, leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych oraz ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z uzależnienia od alkoholu, substancji psychoaktywnych, środków odurzających, substancji psychotropowych, tytoniu i innych.
- 2) Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wielkiej Nieszawce oraz Komendą Policji Toruń - Podgórz w Toruniu w zakresie sporządzania informacji dotyczących osób nadużywających alkoholu oraz informowania przez pracowników tych służb, osób nadużywających alkoholu i ich rodzin o możliwości uzyskania pomocy w Gminnej Komisji ds. profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielkiej Nieszawce.
 - 3) Współpraca z różnymi instytucjami w zakresie wynajmu autokaru do przewozu dzieci i młodzieży na zajęcia profilaktyczne, koncerty, konkursy, kolonie i inne.
 - 4) Wspieranie programów edukacyjnych, profilaktycznych i szkoleń w zakresie pomocy rodzinom dysfunkcyjnym, oraz organizowania szkoleń dla sprzedawców i osób podających napoje alkoholowe na terenie gminy Wielka Nieszawka.
 - 5) Zakup wyposażenia, materiałów biurowych, spożywczych na potrzeby Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
 - 6) Wspieranie programów edukacyjno-informacyjnych o tematyce profilaktycznej dla mieszkańców Gminy Wielka Nieszawka, a w szczególności dzieci i młodzieży.
 - 7) Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych.

Rozdział III

Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielkiej Nieszawce.

Do zadań wójtów, burmistrzów, prezydentów miast, zgodnie z art. 4¹ ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy powołanie gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności inicjujących działania w zakresie określonym w ust. 1 oraz podejmujących czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego. Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wykonują także ekspertyzy dotyczące zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z odnośnymi uchwałami Rady Gminy oraz wydają opinie, stanowiące warunek wydania zezwolenia przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy).

Wójt Gminy Wielka Nieszawka Zarządzeniem Nr 74/2018 z dnia 03 grudnia 2018r. powołał Gminną Komisję ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielkiej Nieszawce, natomiast Zarządzeniem Nr 6/2019 z dnia 18 stycznia 2019 roku określono regulamin organizacyjny komisji.

W skład Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby posiadające podstawową wiedzę na temat problematyki uzależnień, przemocy w rodzinie, zgodnie z wymaganiami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zgodnie z zaleceniami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W związku z nowymi metodami pracy w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień członkowie komisji zobowiązani są do podnoszenia swoich kwalifikacji.

Do zadań GKPiRPA zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy:

- 1) inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu
- 2) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego
- 3) wydawanie opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Gminy w Wielkiej Nieszawce dla przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,

Rozdział IV

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- 1) ustala się miesięczne wynagrodzenie dla osób wchodzących w skład Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 250 zł brutto
- 2) wynagrodzenie w kwocie ustalonej w ust. 1 przysługuje pod warunkiem uczestnictwa we posiedzeniu komisji
- 3) posiedzenia komisji odbywają się nie rzadziej niż raz w miesiącu od godziny 15³⁰ (w dniu określonym przez przewodniczącego komisji),
- 4) postanowienia punktu powyższego nie stosuje się w przypadku nieobecności członka komisji na posiedzeniu spowodowanej wyjazdem służbowym,
- 5) podstawą do wypłacania wynagrodzenia są miesięczne listy obecności, zatwierdzone przez przewodniczącego,
- 6) przy podróżach służbowych poza teren Gminy Wielka Nieszawka, członkom komisji skierowanym na szkolenia z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych przysługuje zwrot kosztów podróży według zasad obowiązujących przy podróżach służbowych na terenie kraju zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013r., poz.167).

Rozdział V

Skuteczna realizacja programu opiera się na współpracy pomiędzy instytucjami:

1. Wójtem Gminy Wielka Nieszawka.
2. Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wielkiej Nieszawce
3. Zespołem Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Wielkiej Nieszawce
4. Gminnym Centrum Kultury w Wielkiej Nieszawce
5. Gminny Ośrodek Zdrowia w Wielkiej Nieszawce
6. Komisariatem Policji w Toruniu
7. Klubami Abstynenckimi.
8. Organizacjami pożytku publicznego.

9. Kościołami oraz innymi podmiotami.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

mgr inż. Arkadiusz Wyrzykowski